

Ronneby kommun

Rektorn vid Gymnasieskolan Knut Hahn 3

Beslut för gymnasieskola

---

efter tillsyn av Gymnasieskolan Knut Hahn 3
i Ronneby kommun

Tillsyn i Gymnasieskolan Knut Hahn 3

Skolinspektionen genomför tillsyn i Ronneby kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Gymnasieskolan Knut Hahn 3 besöktes av Skolinspektionen den 23 och 24 april 2013.

Fakta om skolan

Utbildningen vid Gymnasieskolan Knut Hahn 3 omfattar läsåret 2012/2013 introduktionsprogrammen preparandutbildning, programinriktat individuellt val, yrkesintroduktion, individuellt alternativ och språkintrouktion. Vidare går ett tiotal elever individuellt program. Rektorn ansvarar även för grundläggande och gymnasial vuxenutbildning samt svenska för invandrare. Informationsansvaret och arbetet med ensamkommande flyktingbarn ligger också under rektorns ansvarsområde.

Skolan utgör en av fyra skolenheter inom Gymnasieskolan Knut Hahn. Personalen på introduktionsprogrammet utgör ett arbetslag. På introduktionsprogrammet finns en programansvarig som till viss del håller i utveckling, struktur och organisation på programmet. Omfattningen av verksamheten har växt de senaste två åren.

Skolinspektionen har inte tagit del av en samlad bild av skolans kunskapsresultat. Av verksamhetsredogörelsen samt intervjun med rektorn framgår att ett arbete är påbörjat med att skapa en samlad bild av skolans resultat. Skolans egen bedömning är att skolans resultat ligger i nivå med riket samt att man ser att elever på introduktionsprogram i högre grad fullföljer studierna enligt studieplanens omfattning.

Helhetsbedömning

Skolverket genomförde år 2007 en utbildningsinspektion av Gymnasieskolan Knut Hahn (dnr 53-2007:1808). Skolverket påtalade brister avseende lokala kurser kring demokrati, att det i skolans likabehandlingsplan inte redovisades vilka insatser som avsågs påbörjas eller genomföras under det kommande året samt att det inte hade upprättats en kvalitetsredovisning för det föregående läsåret. Skolverket bedömde vidare att det fanns ett behov av förbättringsinsatser avseende det systematiska kvalitetsarbetet. Skolinspektionens tillsyn visar att det, utifrån senare års ändringar i lagstiftningen, fortfarande finns brister avseende det systematiska kvalitetsarbetet och planen mot kränkande behandling.

Av tillsynen framgår att rektorn har en god kunskap om det inre arbetet på skolan och verkar för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen. Rektorn är väl förtrogen med styrkor och utvecklingsbehov i verksamheten. Tillsynen visar dock att skolans systematiska kvalitetsarbete måste utvecklas, både avseende systematiken och dokumentationen. Rektor måste också se till att fatta de beslut som följer av författningarna, för sina elever, så att det inte råder oklarhet om vem som är rektor för den enskilde eleven.

Skolans kunskapsresultat är svåra att bedöma då det saknas en samlad bild av skolans resultat. Skolans egen bild är dock att resultaten ligger i nivå med riket och att man ser att elever på introduktionsprogram i högre grad fullföljer studierna enligt studieplanens omfattning. Dock ser man på skolan behov av att bättre följa upp hur de elever med annat modersmål än svenska når de nationella målen, då man ser en spridning i hur väl eleverna lyckas från att de börjar i språkintröduktion till att de kommer till ett nationellt program eller vidare till vuxenutbildningen. Skolan har de senaste åren arbetat med att utveckla processen kring särskilt stöd så att stödbehov utreds skyndsamt och åtgärder anpassade till elevens behov sätts in. Man har vidare arbetat med att utveckla innehållet i åtgärdsprogrammen och arbetar med att utveckla innehållet i de utredningar som görs. Dock ser man på skolan att man kan behöva utreda behovet av studiehandledning mer än vad man gör i dagsläget.

Av tillsynen framgår vidare att eleverna möts av lärare och annan personal som arbetar för att stärka elevernas vilja att lära och ge dem tillit till den egna förmågan. Intervjuade elever är överlag nöjda med sin utbildning men ser också områden där förbättringar kan göras. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver förbättra arbete med att klargöra målen för eleverna samt se till att eleverna ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Viktigt är också att varje elev ges fortlöpande information om sin utveckling. Vidare måste skolan se till att lärarna anpassar undervisningen efter elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Inom dessa utvecklingsområden finns det goda exempel på väl fungerande arbetssätt på skolan som skolan kan utgå från i sitt arbete med att utveckla kvaliteten och måluppfyllelsen.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ronneby kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 16 september 2013 redovisas för

Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att lärarna klargör för eleverna vilka mål utbildningen har.
- Se till att lärarna anpassar undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.
- Se till att lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Enligt skolförfattningarna ska rektorn och lärarna klargöra målen för utbildningen för eleverna. Vidare ska lärarna anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt ge elever som lätt når kunskapskraven ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Av genomförda intervjuer framgår att lärarna går igenom kursplanernas/ämnesplanernas mål och kunskapskraven i början av undervisningen i ämnet/kursen. Av intervjuerna med rektorn, lärare och elever framgår dock att det varierar i för hög grad mellan lärarna som undervisar eleverna på introduktionsprogrammen i vilken utsträckning eleverna ges en tydlig koppling mellan undervisningsmoment och kursplanernas/ämnesplanernas mål och kunskapskrav under kursens gång. I intervjuerna med lärare och elever framkommer goda exempel där målen och kunskapskraven på olika sätt tydliggörs för eleverna under kursens gång. Dock ges också exempel där eleverna i mycket liten utsträckning ges en koppling mellan undervisningsmoment och målen och kunskapskraven. Av intervjuerna med eleverna framgår att skillnaderna mellan lärarnas arbete med att medvetandegöra eleverna om målen medför att eleverna ges olika möjlighet att förstå målen för utbildningen och att se sambanden mellan dessa och det egna arbetet. Detta kan vidare få till följd att eleverna inte alltid förstår syftet med undervisningsmomentet. Rektorn och intervjuade lärare är medvetna om variationen mellan lärarna avseende klargörandet av målen och kunskapskraven för eleverna. Av intervjuerna framgår vidare att ett arbete pågår, med utgångspunkt i pedagogiska planeringar i varje kurs, för att öka likvärdigheten avseende klargörandet av målen och kunskapskraven för eleverna.

Av intervjuerna med rektorn, lärare och elever framgår att inte alla elever ges den ledning och stimulans de behöver för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av intervjuerna framgår att det på skolan finns en alltför stor variation mellan i vilken utsträckning lärarna anpassar undervisningen efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Vidare framgår det att det i för hög grad varierar mellan lärarna i vilken utsträckning elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Goda exempel på individanpassning framkommer i intervjuerna där lärare utgår från individens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande i undervisningen och utifrån detta på olika sätt anpassar innehåll, arbetssätt och uppgifternas utformning. Dock ges det i intervjuerna även exempel på undervisning där väldigt lite anpassningar görs och där elever som lätt når målen som minst ska nås inte ges tillräcklig ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Intervjuade elever ger bland annat exempel på undervisning där eleverna i stor utsträckning arbetar med samma typ av uppgifter, på samma sätt och vid samma tidpunkt, med få variationer avseende arbetsformer och arbetssätt. Flera elever ger exempel på undervisning som antingen upplevs som för lätt eller för svår för dem utan att de upplever att anpassningar görs för att stimulera eller stödja dem. Rektorn uppger att individanpassningen är en utmaning på skolan och ser bland annat behov av mer kompetensutveckling för lärarna kring detta. Rektorn ser vidare behov av mer validering av elevernas kunskap när de kommer till skolan samt ett behov av att dokumentera individanpassningen som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet.

Mot denna bakgrund måste skolan se till att klargöra målen för eleverna och se till att lärarna anpassar undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Författning

Lgy 11 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter/Lpf 94 1.1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter

1 kap. 4 § 2010 års skollag, Lgy 11 2.1 Kunskaper/Lpf 94 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna, 2.1 Kunskaper

3 kap. 3 § andra meningen 2010 års skollag, Lgy 11 2.1 Kunskaper / Lpf 94 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna, 2.1 Kunskaper

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skolförfattningarna ska eleverna ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Av intervjuerna med rektorn, lärare och elever framgår att det skiljer sig åt i vilken utsträckning lärarna möjliggör för eleverna att ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Det ges i intervjuerna goda exempel där lärare involverar eleverna i planeringen av undervisningen samt ger dem inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Dock framgår det av intervjuerna med rektorn, lärare och elever att alla lärare inte ger eleverna ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Rektorn ser ett behov av ytterligare diskussioner i lärargruppen kring hur eleverna ges ett reellt inflytande i undervisningen, detta för att säkerställa att eleverna ges likvärdiga möjligheter till inflytande. Utöver detta ser rektor ett behov att förtydliga för eleverna vad elevinflytande är så att alla elever förstår vad de kan ha inflytande över.

Mot denna bakgrund måste skolan se till att eleverna ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Författning

4 kap. 9 § 2010 års skollag, Lgy11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande / Lpf 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Trygghet och studiero

Bedömning

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att det finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering

Av skollagen framgår att det för varje år ska upprättas en plan mot kränkande behandling med översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse

för vilka åtgärder som skolan avser att påbörja eller verkställa under det kommande året och hur de ska följas upp. En sammanställning för hur de planerade insatserna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling. I den plan Skolinspektionen tagit del av finns åtgärder, specifika för Knut Hahn 3, som avses genomföras under året. I planen saknas dock en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från förra året har genomförts.

Mot denna bakgrund måste skolan upprätta en plan mot kränkande behandling som motsvarar skollagens krav.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att eleverna fortlöpande informeras om sin utveckling.

Motivering

Av skollagen framgår att eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande ska informeras om elevens utveckling. Av läroplanen framgår vidare att läraren fortlöpande ska ge varje elev information om framgångar och utvecklingsbehov i studierna.

Av intervjun med rektorn, lärare och elever framkommer att det varierar i vilken utsträckning eleverna ges en fortlöpande information om framgångar och utvecklingsbehov i studierna. Rektorn uppger att detta är ett område som kan förbättras. Även om många lärare gör detta bra så finns det elever som inte får en fortlöpande information på skolan enligt rektorn. I intervjuerna med lärare och elever framkommer goda exempel på där eleverna fortlöpande och på olika sätt ges information om studieframgångar och utvecklingsbehov. Det framkommer dock i elevintervjuerna också exempel där eleverna i väldigt liten utsträckning ges sådan information av lärare. Exempel ges också i elevintervjuerna på att information som ges, inte alltid ges på ett sådant sätt och med sådan tydlighet att eleverna utifrån den kan bedöma sina studieresultat och utvecklingsbehov. Det framkommer vidare i intervjuerna med rektorn och lärarna att man upplever att man behöver bli bättre på att följa upp att eleverna har förstått information de har fått avseende studieframgångar och utvecklingsbehov.

Mot denna bakgrund måste skolan se till att eleverna fortlöpande informeras om sin utveckling.

Författning

3 kap. 4 § 2010 års skollag, Lgy11 2.5 Bedömning och betyg/Lpf 94 2.5 Bedömning och betyg

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Se till att kvalitetsarbetet är dokumenterat så att konstaterade utvecklingsbehov kan redovisas till huvudmannen.

Motivering

Av skollagen och läroplanen framgår att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Vidare ska rektor se till att kvalitetsarbetet är dokumenterat och att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

Av skolans dokumentation, rektorns verksamhetsredogörelse samt intervjuerna med rektorn och lärare framgår att det brister i det systematiska kvalitetsarbetet samt i dokumenterandet av kvalitetsarbetet. Den dokumentation Skolinspektionen tagit del av visar att skolan har en tänkt form för hur det systematiska kvalitetsarbetet ska genomföras i form av ett årshjul samt ett antal förbättringsområden i punktform. Ett antal av punkterna ligger fast över tid. Denna dokumentation är gemensam för hela Gymnasieskolan Knut Hahn. Det saknas dock dokumentation som visar ett arbete och ett resultat av detta arbete bestående av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen på skolenhetsnivå för Gymnasieskolan Knut Hahn 3. Exempelvis saknas en sammanställning och analys av kunskapsresultaten, analyser av förbättringsområden samt beslut om förbättringsåtgärder. Av intervjuerna framgår att en hel del dokumentation görs, men att det finns behov av att utveckla det systematiska arbetet med att sammanställa och analysera resultaten utifrån det utvecklingsarbete som bedrivs på skolan samt behov av att dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet. Rektorn är väl medveten om bristerna i det systematiska kvalitetsarbetet och det finns också en plan på skolan för när och hur det ska fungera.

Mot denna bakgrund måste rektor se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Rektor ska också se till att detta arbete är dokumenterat så att konstaterade utvecklingsbehov kan redovisas till huvudmannen.

Författning

4 kap. 4 § första stycket, 6 och 7 §§ 2010 års skollag, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar / Lpf 94 2.6 Rektors ansvar

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Bedömning

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

- Se till att rektor fattar de beslut som följer av författningarna.

Motivering

Enligt skollagen ska rektor besluta om sin enhets inre organisation och i övrigt fatta de beslut som framgår av författningarna. Rektor kan vidare delegera åt en anställd eller uppdragstagare inom den egna enheten att fullgöra vissa uppgifter och fatta vissa beslut.

Av intervjun med rektorn framkommer att även om eleverna som går programinriktat individuellt val tillhör Knut Hahn 3, så fattas det beslut om åtgärdsprogram för dessa elever av den rektor som ansvarar för det yrkesprogram där eleverna har merparten av sin undervisning. En konsekvens av detta blir att eleverna därmed har två rektorer. Av intervjuerna med elever som går programinriktat individuellt val framgår att eleverna inte är helt klara över vem som är deras rektor. Skolinspektionen förstår anledningen till upplägget men konstaterar att det strider mot skollagstiftningen.

Mot denna bakgrund måste rektor se till att fatta de beslut som framgår av författningarna.

Författning

4 kap. 6, 7 §§ 2010 års skollag

Avstående från ingripande

Vid tillsynen har konstaterats brister för vilka Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen (2010:800).

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Utbildningens innehåll på språkintröduktion överensstämmer inte med författningarnas krav

Motivering

Av skolförfattningarna framgår att introduktionsprogrammet språkintröduktion ska innehålla undervisning i grundskoleämnena svenska eller svenska som andraspråk.

Av tillsynen framgår att språkintröduktionen inte erbjudit utbildning i svenska eller svenska som andraspråk utan svenska för invandrare. Skolan har dock uppmärksammat detta redan innan tidpunkten för tillsynen och har under våren arbetat med förberedelser för att övergå till att undervisa i svenska som andraspråk från och med höstterminen innevarande år.

Med anledning av att skolan uppmärksammat och vidtagit åtgärder för att framöver erbjuda en utbildning på språkintröduktion som överensstämmer med författningarnas krav har skolan vidtagit nödvändig rättelse, varför Skolinspektionen avstår från att ingripa.

Författning

17 kap. 3-5 §§ 2010 års skollag, 6 kap. 8 § 2010 års gymnasieförordning

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Angerd Eilard och utredare Maria Nyman.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Michael Erenius
Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).